

Wymagania edukacyjne z języka polskiego dla klasy VIII na poszczególne oceny – I półrocze

Dział	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
<i>Kształcenie literackie i kulturowe, tworzenie wypowiedzi, samokształcenie</i>	Stopień opanowania wiadomości przez ucznia pozwala na wykonanie zadań typowych, o niewielkim stopniu trudności, samodzielnie lub przy pomocy nauczyciela. W wypowiedziach popełnia błędy różnego rodzaju, stosuje niezróżnicowane słownictwo, ale zachowuje zasady kompozycji, spójnej całości myślowej. Rozróżnia terminy z zakresu epiki (pojęcia dotyczące prozy poznane w klasach IV-VI), liryki (środki poetyckie i terminy poznane w kl. IV-VI, apostrofa, wiersz sylabiczny, wolny, biały, rymy	W wypowiedziach ustnych i pisemnych uczeń na ogół przestrzega zasad poprawnościowych w zakresie budowy zdań, stosowania poznanego słownictwa i ortografii. W miarę samodzielnie potrafi posługiwać się poznanymi formami wypowiedzi - tworzy opowiadanie twórcze, opis przeżyć wewnętrznych, sytuacji, dzieła sztuki, charakterystykę, recenzję, wywiad, prezentację, rozprawkę, życiorys, CV na poziomie przeciętnym, zna podstawowe cechy tych form wypowiedzi, tworzy	Uczeń czyta dobrze, stosując zasady prawidłowej intonacji i akcentowania. Jego wypowiedzi ustne i pisemne mogą zawierać jedynie nieliczne błędy ortograficzne, interpunkcyjne, stylistyczne, językowe. Potrafi dobrze posługiwać się poznanymi formami wypowiedzi - opowiadanie twórcze, opis przeżyć wewnętrznych, sytuacji, dzieła sztuki, charakterystykę, recenzję, wywiad, prezentację, rozprawkę, życiorys, CV na poziomie dobrym, zna podstawowe cechy tych form	Wypowiedzi ucznia są bardzo dobre (nieliczne błędy) pod względem stylistycznym, językowym, merytorycznym, logicznym, ortograficznym, interpunkcyjnym, kompozycyjnym i spójności. Potrafi samodzielnie wnioskować, myśleć logicznie, uzasadniać swoje zdanie, tworzyć wypowiedź argumentacyjną zgodnie z zasadami retoryki. Biegłe posługuje się słownikami i encyklopedią. Biegłe korzysta z różnych źródeł informacji z poszanowaniem praw autorskich. Samodzielnie	Uczeń twórczo oraz samodzielnie rozwija własne uzdolnienia i zainteresowania. Proponuje rozwiązania oryginalne. Samodzielnie rozwiązuje problemy i ćwiczenia o dużym stopniu trudności. Czyta ze zrozumieniem teksty kultury przewidziane w programie (w tym lektury obowiązkowe i uzupełniające), potrafi analizować i interpretować je w sposób pogłębiony i wnikliwy, posługując się biegłą terminologią z zakresu sztuki, historii, epiki (pojęcia dotyczące prozy poznane w klasach IV-VI), liryki (środki

	<p>gramatyczne, porównanie homeryckie), dramatu (cechy dramatu), nowych gatunków literackich (powieść, tragedia, dramat romantyczny, ballada, pieśń, fraszka, komiks, nowela, opowiadanie, sonet, reportaż, literatura faktu, tren, epopeja, gatunki dziennikarskie) oraz inne pojęcia z zakresu teorii literatury (paradoks, ironia, fantastyka, inwokacja) także te gatunki i pojęcia poznane w klasach IV-VI. Zna rodzaje literackie, próbuje je rozpoznać na przykładzie. Jego technika czytania pozwala na zrozumienie tekstu. Podejmuje próbę wyszukania w tekście potrzebnych</p>	<p>wypowiedź na temat, potrafi napisać wypowiedź min. 220 słów. Próbuje wykorzystać środki retoryczne. Zna zasady tworzenia tezy i hipotezy oraz argumentów przy tworzeniu wypowiedzi, uzasadnia swoje zdanie, rozróżnia argument i przykład. Wykazuje się dostateczną znajomością lektur obowiązkowych i uzupełniających przewidzianych w programie. Zazwyczaj poprawnie stosuje pojęcia z zakresu epiki (pojęcia dotyczące prozy poznane w klasach IV-VI), liryki (środki poetyckie i terminy poznane w kl. IV-VI, apostrofa, anafora, wiersz sylabiczny, wolny, biały, rymy</p>	<p>wypowiedzi, tworzy wypowiedź na temat, potrafi napisać wypowiedź ponad 250 słów. Zazwyczaj funkcjonalnie wykorzystuje środki retoryczne, zazwyczaj rozumie ich oddziaływanie na odbiorcę. Zna zasady tworzenia tezy i hipotezy oraz argumentów, przykładowo przy tworzeniu wypowiedzi, potrafi trafnie uzasadnić swoje zdanie. Dobra znajomość tekstu pozwala na omówienie elementów świata przedstawionego, ocenę zachowania bohaterów. Potrafi odróżnić różne rodzaje tekstów literackich i nieliterackich. Buduje wypowiedź argumentacyjną z</p>	<p>sporządza notatki z lekcji, selekcjonuje materiał rzeczowy. Czyta teksty ze zrozumieniem, wyszukuje potrzebne informacje i je porządkuje, zadaje pogłębione pytania do tekstu, funkcjonalnie wykonuje przekształcenia na tekście cudzym. Biegłe redaguje opowiadanie twórcze, opis przeżyć wewnętrznych, sytuacji, dzieła sztuki, charakterystykę, recenzję, wywiad, prezentację, rozprawkę, życiorys, CV na poziomie bardzo dobrym, zna cechy tych form wypowiedzi, tworzy wypowiedź na temat, potrafi napisać wypowiedź ponad 280 słów. Zazwyczaj funkcjonalnie wykorzystuje środki</p>	<p>poetyckie i terminy poznane w kl. IV-VI, apostrofa, anafora, wiersz sylabiczny, wolny, biały, rymy gramatyczne, aforyzm, porównanie homeryckie, peryfrazą), dramatu (cechy dramatu), nowych gatunków literackich (powieść, tragedia, dramat romantyczny, ballada, pieśń, fraszka, komiks, nowela, opowiadanie, sonet, reportaż, literatura faktu, tren, epopeja, gatunki dziennikarskie) oraz inne pojęcia z zakresu teorii literatury (paradoks, ironia, fantastyka, karykatura, groteska, inwokacja) także te gatunki i pojęcia poznane w klasach IV-VI. Bardzo dobrze zna cechy rodzajów literackich, rozróżnia</p>
--	--	--	--	--	---

	<p>informacji i ich porządkowania, zadaje pytania do tekstu, błąd językowy i stylistyczny, norma językowa. Wykazuje się podstawową znajomością lektur obowiązkowych i uzupełniających przewidzianych w programie. Próbuje określić wartości uniwersalne, estetykę tekstów kultury oraz konteksty, zauważa problematykę egzystencjalną. Tworzy proste wypowiedzi argumentacyjne, odróżnia argument od przykładu, uzasadnia swoje zdanie, tworzy opowiadanie twórcze, opis przeżyć wewnętrznych, sytuacji, dzieła sztuki, charakterystykę, recenzję, wywiad, prezentację, życiorys,</p>	<p>gramatyczne, aforyzm, porównanie homeryckie), dramatu (cechy dramatu), nowych gatunków literackich (powieść, tragedia, dramat romantyczny, ballada, pieśń, fraszka, komiks, nowela, opowiadanie, sonet, reportaż, literatura faktu, tren, epepeja, gatunki dziennikarskie) oraz inne pojęcia z zakresu teorii literatury (paradoks, ironia, fantastyka, karykatura, groteska, inwokacja) także te gatunki i pojęcia poznane w klasach IV-VI. Zna i rozpoznaje rodzaje literackie, próbuje przypisać czytany utwór do odpowiedniego rodzaju. Próbuje określić wartości uniwersalne, estetykę</p>	<p>wykorzystaniem zasad jej tworzenia. Wskazuje podane środki stylistyczne w tekście. Potrafi samodzielnie poprawić większość własnych błędów. Wykazuje się dobrą znajomością lektur obowiązkowych i uzupełniających przewidzianych w programie. Rozumie i poprawnie posługuje się terminami z zakresu epiki (pojęcia dotyczące prozy poznane w klasach IV-VI), liryki (środki poetyckie i terminy poznane w kl. IV-VI, apostrofa, anafora, wiersz sylabiczny, wolny, biały, rymy gramatyczne, aforyzm, porównanie homeryckie, peryfraza, epepeja, inwokacja), dramatu (cechy dramatu),</p>	<p>retoryczne, rozumie ich oddziaływanie na odbiorcę. Dokonuje analizy i interpretacji tekstów literackich, cytuje odpowiednie fragmenty, wykorzystuje konteksty oraz nawiązuje do tradycyjnych wątków literackich i kulturowych. Posługuje się wiedzą z zakresu historii i kultury przy interpretacji tekstów literackich, określa wartości estetyczne poznawanych tekstów. Wykazuje się bardzo dobrą znajomością lektur obowiązkowych i uzupełniających przewidzianych w programie. Interpretuje teksty kultury, dbając o odpowiedni dobór</p>	<p>je i biegle przypisuje czytany utwór do danego rodzaju. Posługuje się bogatym i różnorodnym słownictwem oraz poprawnym językiem zarówno w mowie, jak i w piśmie. Aktywnie i twórczo uczestniczy w lekcjach. Tworzy wypowiedzi pisemne zgodnie z wyznacznikami gatunkowymi, prawie bezbłędne pod względem: językowym, ortograficznym i interpunkcyjnym, kompozycji, spójności wypowiedzi. Wzorowo pisze opowiadanie twórcze, opis przeżyć wewnętrznych, sytuacji, dzieła sztuki, charakterystykę, recenzję, wywiad,</p>
--	---	--	---	--	---

	<p>CV, podejmuje próbę napisania rozprawki, na poziomie dopuszczającym, zna podstawowe cechy tych form wypowiedzi, tworzy wypowiedź na temat, potrafi napisać wypowiedź min. 200 słów. Zna cechy dyskusji, potrafi zabrać głos w dyskusji. Potrafi wypowiadać się na temat tekstów kultury z wykorzystaniem słownictwa poznanego w klasach IV-VII. Korzysta z różnych źródeł informacji z poszanowaniem praw autorskich. Recytuje tekst z pamięci, podejmuje próbę głosowej interpretacji recytowanego i czytanego tekstu. Sporadycznie bierze udział w życiu</p>	<p>tekstów kultury oraz konteksty, wykorzystuje elementy wiedzy o historii i kulturze, zauważa problematykę egzystencjalną, próbuje wypowiedzieć się na jej temat. Wypowiada się krótko, ale wypowiedź jest na ogół uporządkowana. Odnajduje w tekście informacje podane wprost, rozumie dosłowne znaczenie większości wyrazów w podanych tekstach. Wyszukuje w tekście potrzebnych informacji i podejmuje próbę ich porządkowania, zadaje raczej trafne pytania do tekstu, wykonuje proste przekształcenia na tekście cudzym. Poprawia popełnione</p>	<p>nowych gatunków literackich (powieść, tragedia, dramat romantyczny, ballada, pieśń, fraszka, komiks, nowela, opowiadanie, sonet, reportaż, literatura faktu, tren, gatunki dziennikarskie) oraz inne pojęcia z zakresu teorii literatury (paradoks, ironia, fantastyka, karykatura, groteska) także te gatunki i pojęcia poznane w klasach IV-VI. Dobrze zna rodzaje literackie, rozróżnia je i przypisuje czytany utwór do danego rodzaju. Określa wartości uniwersalne, estetykę tekstów kultury, problematykę egzystencjalną oraz konteksty, dokonuje próby ich hierarchizacji wykorzystuje</p>	<p>słownictwa i terminologii. Rozróżnia i określa podstawowe cechy gatunków dziennikarskich. Rozpoznaje i określa cechy oraz funkcje literatury. Rozumie i świadomie wykorzystuje terminy z zakresu epiki (pojęcia dotyczące prozy poznane w klasach IV-VI), liryki (środki poetyckie i terminy poznane w kl. IV-VI, apostrofa, anafora, wiersz sylabiczny, wolny, biały, rymy gramatyczne, aforyzm, porównanie homeryckie, peryfraz), dramatu (cechy dramatu), nowych gatunków literackich (powieść, tragedia, dramat romantyczny, ballada, pieśń, fraszka, komiks, nowela,</p>	<p>prezentację, rozprawkę, życiorys, CV, tworzy wypowiedź na temat, potrafi napisać wypowiedź ponad 300 słów. Funkcjonalnie i świadomie wykorzystuje środki retoryczne. Rozróżnia i określa podstawowe cechy gatunków dziennikarskich. Określa wartości uniwersalne, estetykę tekstów kultury, problematykę egzystencjalną oraz konteksty, dokonuje ich hierarchizacji, biegle wykorzystuje elementy wiedzy o historii i kulturze, określa problematykę egzystencjalną w utworach i poddaje ją refleksji. Wzorowo wykonuje prace domowe i zadania dodatkowe.</p>
--	---	--	---	--	--

	kulturalnym regionu.	<p>błędy językowe przy pomocy nauczyciela, gromadzi słownictwo na zadany temat. Zna cechy dyskusji, zabiera głos w dyskusji, próbuje uzasadnić swoje zdanie, podejmuje próbę zastosowania elementów retoryki.</p> <p>. Potrafi biegle wypowiadać się na temat tekstów kultury z wykorzystaniem słownictwa poznanego w klasach IV-VII .</p> <p>Samodzielnie posługuje się różnymi źródłami informacji z poszanowaniem praw autorskich.</p> <p>Recytuje tekst z pamięci, w tekstach czytanych i recytowanych stosuje poprawną intonację, respektuje znaki przestankowe oraz treść utworu.</p> <p>Bierze udział w życiu</p>	<p>elementy wiedzy o historii i kulturze, wypowiada się na temat problematyki egzystencjalnej w utworze.</p> <p>Zna cechy dyskusji, zabiera głos w dyskusji, uzasadnia swoje zdanie, stosuje elementy retoryki.</p> <p>Czyta ze zrozumieniem teksty kultury, samodzielnie odnajduje w nich potrzebne informacje, dokonuje ich porządkowania, zadaje trafne pytania do tekstu, wykonuje przekształcenia na tekście cudzym.</p> <p>Samodzielnie, biegle posługuje się różnymi źródłami informacji z poszanowaniem praw autorskich.</p> <p>Recytuje tekst z pamięci, w recytowanych i czytanych tekstach stosuje większość</p>	<p>opowiadanie, sonet, reportaż, literatura faktu, tren, epepeja, gatunki (dziennikarskie) oraz inne pojęcia z zakresu teorii literatury (paradoks, ironia, fantastyka, karykatura, groteska, inwokacja) także te gatunki i pojęcia poznane w klasach IV-VI. Bardzo dobrze zna cechy rodzajów literackich, rozróżnia je i przypisuje czytany utwór do danego rodzaju.</p> <p>Określa wartości uniwersalne, estetykę tekstów kultury, problematykę egzystencjalną oraz konteksty, dokonuje ich hierarchizacji, wykorzystuje elementy wiedzy o historii i kulturze, problematykę egzystencjalną poddaje refleksji.</p>	<p>Odnacza się samodzielnością i dojrzałością sądów. Biegle posługuje się słownikami i encyklopedią.</p> <p>Samodzielnie sporządza notatki z lekcji, selekcjonuje materiał rzeczowy, czyta teksty na wysokim poziomie rozumienia, wyszukuje potrzebne informacje w zależności od ich funkcji w przekazie, zadaje pogłębione i wnikliwe pytania do tekstu, funkcjonalnie i biegle wykonuje przekształcenia na tekście cudzym.</p> <p>Współpracuje w zespole, podejmuje działania mające na celu sprawną realizację zadań.</p> <p>Jego wypowiedzi ustne i pisemne są bezbłędne, cechują się dojrzałością</p>
--	----------------------	--	---	--	--

		kulturalnym regionu.	elementów głosowej interpretacji. Świadomie bierze udział w życiu kulturalnym regionu.	Biegłe zabiera głos w dyskusji, uzasadnia swoje zdanie, wypowiedzi są logiczne i rzeczowe, stosuje podstawowe zasady retoryki. Bezbłędnie recytuje tekst z pamięci z zastosowaniem głosowej interpretacji. Czyta teksty na głos z zastosowaniem głosowej interpretacji. Z zaangażowaniem bierze udział w życiu kulturalnym regionu.	myślenia, biegłe zabiera głos w dyskusji świadomie stosuje środki retoryczne. Nie powiela cudzych poglądów, potrafi krytycznie ustosunkować się do językowej, literackiej i kulturalnej rzeczywistości. Świadomie korzysta z różnych źródeł informacji z poszanowaniem praw autorskich. Bierze udział w konkursach; osiąga w nich sukcesy w szkole i poza szkołą. Podejmuje działalność literacką lub kulturalną w różnych formach szkolnych. Prezentuje wysoki poziom merytoryczny oraz artystyczny. Bezbłędnie recytuje tekst z pamięci, wzorcowo stosuje
--	--	----------------------	--	---	---

					głosową interpretację zgodnie z tematem i stylem w recytacji i głośnym czytaniu. Z pełnym zaangażowaniem bierze udział w życiu kulturalnym regionu.
Gramatyka języka polskiego	Wymienia rodzaje imiesłówów. Wskazuje imiesłowowy równoważnik zdania. Zestawia pary wyrazów podstawowych i pochodnych. Przeprowadza analizę słowotwórczą wyrazu o przejrzystej budowie. Tworzy wyrazy pochodne za pomocą podanych formantów. Wśród zdań złożonych rozróżnia rodzaje zdań podrzędnych i współrzędnych. Rozróżnia wypowiedzenia	Rozróżnia strony czasownika. Wyróżnia w tekście imiesłowy. Określa funkcję imiesłówów w zdaniu. Posługuje się rodzajami zdań podrzędnych i współrzędnych. Tworzy wypowiedzenia wielokrotnie złożone. Poprawnie stosuje imiesłowowy równoważnik zdania, rozumie jego funkcje i przekształca go na zdanie złożone i odwrotnie. Rozróżnia mowę zależną i niezależną.	Potrafi przekształcać strony czasownika. Podaje przykłady różnych typów imiesłówów, poprawnie je stosuje w wypowiedziach. Podaje przykłady zdań wielokrotnie złożonych, rozróżnia ich rodzaje. Posługuje się mową zależną i niezależną. Od podanego wyrazu podstawowego tworzy kilka wyrazów pochodnych, będących różnymi częściami mowy. Rozpoznaje wyraz pochodny, który może być	Rozpoznaje imiesłowy, zna zasady ich tworzenia i odmiany, określa ich formy gramatyczne i funkcję w zdaniu; potrafi uzasadnić użycie danego typu imiesłowu. Bezbłędnie stosuje imiesłowowy równoważnik zdania, określa jego funkcje, przekształca go na zdanie złożone i odwrotnie. Stosuje w zdaniu imiesłów w różnych funkcjach składniowych. Przeprowadza klasyfikację zdań wielokrotnie	Biegle rozpoznaje imiesłowy, zna zasady ich tworzenia i odmiany, określa ich formy gramatyczne i funkcję w zdaniu; potrafi uzasadnić użycie danego typu imiesłowu. Bezbłędnie stosuje imiesłowowy równoważnik zdania, określa jego funkcje, przekształca go na zdanie złożone i odwrotnie. Stosuje biegle w zdaniu imiesłów w różnych funkcjach składniowych. Przeprowadza wzorcowo klasyfikację zdań

	<p>wielokrotnie złożone. Wskazuje imiesłowowy równoważnik zdania. Rozróżnia mowę zależną i niezależną. Wskazuje wyrazy złożone. Zna i stosuje reguły akcentowania wyrazów. Zna pojęcie perswazji i manipulacji, formy grzecznościowe w języku, odmiany polszczyzny, styl, języki środowiskowe i zawodowe, kolokwializm, dialekt, gwara, treść i zakres wyrazu, rodzaje wyrazów ze względu na znaczenie. Posługuje się terminami z zakresu fonetyki z klas IV-VI, Posługuje się częściami mowy i zdania, rodzajami wypowiedzeń poznanymi w klasach</p>	<p>Posługuje się podstawowymi terminami z zakresu słowotwórstwa. Przeprowadza analizę słowotwórczą wyrazu. Tworzy wyrazy pochodne za pomocą podanych formantów. Rozpoznaje upodobnienia i uproszczenia fonetyczne. Rozróżnia skróty i skrótowce. Zna zasady tworzenia wyrazów złożonych, rozróżnia ich typy. Zna i stosuje reguły akcentowania wyrazów, zna wyjątki. Zna pojęcie perswazji i manipulacji, formy grzecznościowe w języku, odmiany polszczyzny, styl, języki środowiskowe i zawodowe, kolokwializm, dialekt, gwara, treść i</p>	<p>podstawowym dla innego wyrazu. Wyjaśnia pisownię podanego wyrazu, odwołując się do wiadomości ze słowotwórstwa. Rozpoznaje rodzaje i kierunek upodobień; rozróżnia uproszczenia fonetyczne. Zna i dobrze stosuje reguły akcentowania wyrazów, zna wyjątki i stosuje je. Zna pojęcie perswazji i manipulacji, formy grzecznościowe w języku, odmiany polszczyzny, styl, języki środowiskowe i zawodowe, kolokwializm, dialekt, gwara, treść i zakres wyrazu, rodzaje wyrazów ze względu na znaczenie i ich funkcje, potrafi się nimi posługiwać. Posługuje się terminami z zakresu</p>	<p>złożonych, rysuje ich wykresy. Posługuje się mową zależną i niezależną, swobodnie dokonuje ich przekształceń. Rozpoznaje wyrazy podstawowe i pochodne, omawia ich budowę. Wskazuje temat słowotwórczy i formant, określa rodzaj formantu, wskazuje jego funkcje. Tworzy wyrazy za pomocą różnych formantów. Tworzy rodzinę wyrazów, wskazuje wymiany głosek, rdzeń. Rozumie i wskazuje rozbieżności między mową i pismem. Określa funkcje skrótów i skrótowców. Zna i biegle stosuje reguły akcentowania wyrazów, zna wyjątki</p>	<p>wielokrotnie złożonych, rysuje ich wykresy. Posługuje się mową zależną i niezależną, swobodnie dokonuje ich przekształceń. Biegle rozpoznaje wyrazy podstawowe i pochodne, omawia ich budowę. Wskazuje temat słowotwórczy i formant, określa rodzaj formantu, wskazuje jego funkcje. Tworzy wyrazy za pomocą różnych formantów. Tworzy rodzinę wyrazów, wskazuje wymiany głosek, rdzeń. Rozumie i wskazuje rozbieżności między mową i pismem. Określa funkcje skrótów i skrótowców. Bardzo dobrze zna i biegle stosuje reguły</p>
--	---	---	--	--	--

	IV-VI.	zakres wyrazu, rodzaje wyrazów ze względu na znaczenie i potrafi je rozróżnić w języku. Posługuje się terminami z zakresu fonetyki z klas IV-VI, Posługuje się częściami mowy i zdania, rodzajami wypowiedzeń poznanymi w klasach IV-VI.	fonetyki z klas IV-VI, Posługuje się częściami mowy i zdania, rodzajami wypowiedzeń poznanymi w klasach IV-VI.	i biegle stosuje je. Zna pojęcie perswazji i manipulacji, formy grzecznościowe w języku, odmiany polszczyzny, styl, języki środowiskowe i zawodowe, kolokwializm, dialekt, gwara, treść i zakres wyrazu, rodzaje wyrazów ze względu na znaczenie i ich funkcje, potrafi świadomie się nimi posługiwać. Posługuje biegle się terminami z zakresu fonetyki z klas IV-VI, Posługuje się biegle częściami mowy i zdania, rodzajami wypowiedzeń poznanymi w klasach IV-VI.	akcentowania wyrazów, zna wyjątki i biegle stosuje je. Bardzo dobrze zna pojęcie perswazji i manipulacji, formy grzecznościowe w języku, odmiany polszczyzny, styl, języki środowiskowe i zawodowe, kolokwializm, dialekt, gwara, treść i zakres wyrazu, rodzaje wyrazów ze względu na znaczenie i ich funkcje, potrafi biegle i świadomie się nimi posługiwać. Posługuje biegle się terminami z zakresu fonetyki z klas IV-VI, Posługuje się biegle częściami mowy i zdania, rodzajami wypowiedzeń poznanymi w klasach IV-VI.
--	--------	--	--	---	--

<p>Ortografia i interpunkcja</p>	<p>Zna podstawowe zasady pisowni trudnych wyrazów oraz zasady interpunkcyjne poznane w klasach IV-VI. Zna zasady pisowni wyrazów z „ą” i „ę”, zakończeń łatwiejszych rzeczowników –i, -ii, -ji. Zna zasady zapisu imiesłów, próbuje je stosować w praktyce. Zna zasady stosowania przecinka w zdaniu złożonym, stosuje cudzośćw przy przytaczaniu cudzych wypowiedzi. Poprawnie zapisuje łatwe przedrostki i przyrostki. Stosuje poprawnie znaki interpunkcyjne po prostych skrótach i skrótowcach.</p>	<p>Zna podstawowe zasady pisowni trudnych wyrazów oraz zasady interpunkcyjne poznane w klasach IV-VI. Wykorzystuje wiedzę o wymianie głosek w wyrazach pokrewnych oraz tematów fleksyjnych wyrazów odmiennych. Zna zasady pisowni wyrazów z „ą” i „ę”, zakończeń rzeczowników –i, -ii, -ji. Poprawnie zapisuje imiesłowy. Stosuje odpowiednie znaki interpunkcyjne podczas przytaczania cudzych wypowiedzi. Poprawnie stosuje przecinek w zdaniu złożonym. Poprawnie zapisuje przedrostki i przyrostki. Zna zasady i stosuje poprawnie znaki interpunkcyjne po</p>	<p>Poprawnie stosuje wszystkie znaki interpunkcyjne w wypowiedziach. Poprawnie zapisuje samogłoski ustne, nosowe, spółgłoski twarde i miękkie, głoski dźwięczne i bezdźwięczne. Bezbłędnie stosuje zasady pisowni wyrazów nieodmiennych oraz pisowni partykuły „nie” z różnymi częściami mowy. Zna i stosuje podstawowe zasady ortograficzne pisowni wyrazów oraz zasady interpunkcyjne poznane w klasach IV-VI. Wykorzystuje wiedzę o wymianie głosek w wyrazach pokrewnych oraz tematów fleksyjnych wyrazów odmiennych. Zna i stosuje zasady pisowni wyrazów z</p>	<p>Biegłe i prawie bezbłędnie stosuje wszystkie znaki interpunkcyjne w wypowiedziach. Biegłe zapisuje samogłoski ustne, nosowe, spółgłoski twarde i miękkie, głoski dźwięczne i bezdźwięczne. Bezbłędnie stosuje zasady pisowni wyrazów nieodmiennych oraz pisowni partykuły „nie” z różnymi częściami mowy. Zna i biegłe stosuje zasady ortograficzne pisowni wyrazów oraz zasady interpunkcyjne poznane w klasach IV-VI. Zna i prawie bezbłędnie stosuje zasady pisowni wyrazów z „ą” i „ę”, zakończeń rzeczowników –i, -ii, -ji, Poprawnie zapisuje</p>	<p>Biegłe i prawie bezbłędnie stosuje wszystkie znaki interpunkcyjne w wypowiedziach. Biegłe zapisuje samogłoski ustne, nosowe, spółgłoski twarde i miękkie, głoski dźwięczne i bezdźwięczne. Bezbłędnie stosuje zasady pisowni wyrazów nieodmiennych oraz pisowni partykuły „nie” z różnymi częściami mowy. Zna bezbłędnie i biegłe stosuje zasady ortograficzne pisowni wyrazów oraz zasady interpunkcyjne poznane w klasach IV-VI. Bezbłędnie zna i prawie bezbłędnie stosuje zasady pisowni wyrazów z „ą” i „ę”, zakończeń rzeczowników –i, -ii, -ji,</p>
---	---	--	--	--	---

		prostych skrótach i skrótowcach.	„ą” i „ę”, zakończeń rzeczowników –i, -ii, -ji, Poprawnie zapisuje imiesłowy. Stosuje dobrze odpowiednie znaki interpunkcyjne podczas przytaczania cudzych wypowiedzi, podaje ich funkcję. Poprawnie stosuje przecinek w zdaniu złożonym. Poprawnie zapisuje przedrostki i przyrostki. Dobrze zna zasady i stosuje poprawnie znaki interpunkcyjne po skrótach i skrótowcach.	imiesłowy. Stosuje biegle i prawie bezbłędnie odpowiednie znaki interpunkcyjne podczas przytaczania cudzych wypowiedzi, podaje ich funkcję. Biegle stosuje przecinek w zdaniu złożonym. Biegle i prawie bezbłędnie zapisuje przedrostki i przyrostki. Biegle zna zasady i stosuje poprawnie znaki interpunkcyjne po skrótach i skrótowcach.	Poprawnie zapisuje imiesłowy. Stosuje biegle i prawie bezbłędnie odpowiednie znaki interpunkcyjne podczas przytaczania cudzych wypowiedzi, podaje ich funkcję. Biegle stosuje przecinek w zdaniu złożonym. Biegle i prawie bezbłędnie zapisuje przedrostki i przyrostki. Biegle zna zasady i stosuje prawie bezbłędnie znaki interpunkcyjne po skrótach i skrótowcach.
--	--	----------------------------------	--	--	---

Lektury czytane w całości:

- Adam Mickiewicz, *Pan Tadeusz*,
- Henryk Sienkiewicz, *Latarnik*,
- Stefan Żeromski, *Szyfowe prace*,
- Agata Christi, *Dwanaście prac Herkulesa*.

Ponadto teksty literackie (także obowiązkowe), inne teksty kultury zawarte w podręczniku *NOWE Słowa na start! Podręcznik do języka polskiego dla klasy VIII szkoły podstawowej*, Joanna Kościerzyńska, Małgorzata Chmiel, Maciej Szulc, Agnieszka Gorzałczyńska-Mróż, Nowa Era (rozdziały 1-4)

Wymagania edukacyjne z języka polskiego dla klasy VIII na poszczególne oceny – II półrocze

Dział	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
<i>Kształcenie literackie i kulturowe, tworzenie wypowiedzi, samokształcenie</i>	Stopień opanowania wiadomości przez ucznia pozwala na wykonanie zadań typowych, o niewielkim stopniu trudności, samodzielnie lub przy pomocy nauczyciela. W wypowiedziach popełnia błędy różnego rodzaju, stosuje niezróżnicowane słownictwo, ale zachowuje zasady kompozycji, spójnej całości myślowej. Rozróżnia terminy z zakresu epiki (pojęcia dotyczące prozy poznane w klasach IV-VI), liryki (środki poetyckie i terminy poznane w kl. IV-VI,	W wypowiedziach ustnych i pisemnych uczeń na ogół przestrzega zasad poprawnościowych w zakresie budowy zdań, stosowania poznanego słownictwa i ortografii. W miarę samodzielnie potrafi posługiwać się poznanymi formami wypowiedzi - tworzy opowiadanie twórcze, opis przeżyć wewnętrznych, sytuacji, dzieła sztuki, charakterystykę, recenzję, wywiad, prezentację, rozprawkę, życiorys, CV, podanie, list motywacyjny na	Uczeń czyta dobrze, stosując zasady prawidłowej intonacji i akcentowania. Jego wypowiedzi ustne i pisemne mogą zawierać jedynie nieliczne błędy ortograficzne, interpunkcyjne, stylistyczne, językowe. Potrafi dobrze posługiwać się poznanymi formami wypowiedzi - opowiadanie twórcze, opis przeżyć wewnętrznych, sytuacji, dzieła sztuki, charakterystykę, recenzję, wywiad, prezentację, rozprawkę, życiorys, CV, podanie, list	Wypowiedzi ucznia są bardzo dobre (nieliczne błędy) pod względem stylistycznym - językowym, merytorycznym, logicznym, ortograficznym, interpunkcyjnym, kompozycyjnym i spójności. Potrafi samodzielnie wnioskować, myśleć logicznie, uzasadniać swoje zdanie, tworzyć wypowiedź argumentacyjną zgodnie z zasadami retoryki. Biegłe posługuje się słownikami i encyklopedią. Biegłe korzysta z różnych źródeł informacji z	Uczeń twórczo oraz samodzielnie rozwija własne uzdolnienia i zainteresowania. Proponuje rozwiązania oryginalne. Samodzielnie rozwiązuje problemy i ćwiczenia o dużym stopniu trudności. Czyta ze zrozumieniem teksty kultury przewidziane w programie (w tym lektury obowiązkowe i uzupełniające), potrafi analizować i interpretować je w sposób pogłębiony i wnikliwy, posługując się biegłe terminologią z zakresu sztuki, historii, epiki (pojęcia

	<p>apostrofa, wiersz sylabiczny, wolny, biały, rymy gramatyczne, porównanie homeryckie), dramatu (cechy dramatu), nowych gatunków literackich (powieść, tragedia, dramat romantyczny, ballada, pieśń, fraszka, komiks, nowela, opowiadanie, sonet, reportaż, literatura faktu, tren, epeja, gatunki dziennikarskie) oraz inne pojęcia z zakresu teorii literatury (paradoks, ironia, fantastyka, alegoria, inwokacja, symbol) także te gatunki i pojęcia poznane w klasach IV-VI. Zna rodzaje literackie, próbuje je rozpoznać na przykładzie. Jego technika czytania pozwala na</p>	<p>poziomie przeciętnym, zna podstawowe cechy tych form wypowiedzi, podejmuje próbę napisania scenariusza filmowego i jego audiowizualnej realizacji, tworzy wypowiedź na temat, potrafi napisać wypowiedź min. 220 słów. Próbuje wykorzystać środki retoryczne. Zna zasady tworzenia tezy i hipotezy oraz argumentów przy tworzeniu wypowiedzi, uzasadnia swoje zdanie, rozróżnia argument i przykład. Wykazuje się dostateczną znajomością lektur obowiązkowych i uzupełniających przewidzianych w programie. Zazwyczaj poprawnie</p>	<p>motywacyjny na poziomie dobrym, zna podstawowe cechy tych form wypowiedzi, tworzy wypowiedź na temat, potrafi napisać wypowiedź ponad 250 słów, tworzy scenariusz do krótkiego filmu i jego audiowizualną realizację. Zazwyczaj funkcjonalnie wykorzystuje środki retoryczne, zazwyczaj rozumie ich oddziaływanie na odbiorcę. Zna zasady tworzenia tezy i hipotezy oraz argumentów, przykładów przy tworzeniu wypowiedzi, potrafi trafnie uzasadnić swoje zdanie. Dobra znajomość tekstu pozwala na omówienie elementów świata przedstawionego,</p>	<p>poszanowaniem praw autorskich. Samodzielnie sporządza notatki z lekcji, selekcjonuje materiał rzeczowy. Czyta teksty ze zrozumieniem, wyszukuje potrzebne informacje i je porządkuje, zadaje pogłębione pytania do tekstu, funkcjonalnie wykonuje przekształcenia na tekście cudzym. Biegłe redaguje opowiadanie twórcze, opis przeżyć wewnętrznych, sytuacji, dzieła sztuki, charakterystykę, recenzję, wywiad, prezentację, rozprawkę, życiorys, CV, podanie, list motywacyjny na poziomie bardzo dobrym, zna cechy tych form wypowiedzi, tworzy wypowiedź na temat,</p>	<p>dotyczące prozy poznane w klasach IV-VI), liryki (środki poetyckie i terminy poznane w kl. IV-VI, apostrofa, anafora, wiersz sylabiczny, wolny, biały, rymy gramatyczne, aforyzm, porównanie homeryckie, peryfrazą), dramatu (cechy dramatu), nowych gatunków literackich (powieść, tragedia, dramat romantyczny, ballada, pieśń, fraszka, komiks, nowela, opowiadanie, sonet, reportaż, literatura faktu, tren, epeja, gatunki dziennikarskie) oraz inne pojęcia z zakresu teorii literatury (paradoks, ironia, fantastyka, karykatura, groteska, inwokacja, alegoria, symbol) także te gatunki i pojęcia</p>
--	--	---	---	---	---

	<p>zrozumienie tekstu. Podejmuje próbę wyszukania w tekście potrzebnych informacji i ich porządkowania, zadaje pytania do tekstu, podejmuje próbę przekształcania informacji. Wykazuje się podstawową znajomością lektur obowiązkowych i uzupełniających przewidzianych w programie. Próbuje określić wartości uniwersalne, estetykę tekstów kultury oraz konteksty, zauważa problematykę egzystencjalną. Tworzy proste wypowiedzi argumentacyjne, odróżnia argument od przykładu, uzasadnia swoje zdanie, tworzy opowiadanie twórcze, opis przeżyć wewnętrznych,</p>	<p>stosuje pojęcia z zakresu epiki (pojęcia dotyczące prozy poznane w klasach IV-VI), liryki (środki poetyckie i terminy poznane w kl. IV-VI, apostrofa, anafora, wiersz sylabiczny, wolny, biały, rymy gramatyczne, aforyzm, porównanie homeryckie), dramatu (cechy dramatu), nowych gatunków literackich (powieść, tragedia, dramat romantyczny, ballada, pieśń, fraszka, komiks, nowela, opowiadanie, sonet, reportaż, literatura faktu, tren, epepeja, gatunki dziennikarskie) oraz inne pojęcia z zakresu teorii literatury (paradoks, ironia, fantastyka, karykatura, groteska, inwokacja, alegoria, symbol) także te</p>	<p>ocenę zachowania bohaterów. Potrafi odróżnić różne rodzaje tekstów literackich i nieliterackich. Buduje wypowiedź argumentacyjną z wykorzystaniem zasad jej tworzenia. Wskazuje podane środki stylistyczne w tekście. Potrafi samodzielnie poprawić większość własnych błędów. Wykazuje się dobrą znajomością lektur obowiązkowych i uzupełniających przewidzianych w programie. Rozumie i poprawnie posługuje się terminami z zakresu epiki (pojęcia dotyczące prozy poznane w klasach IV-VI), liryki (środki poetyckie i terminy poznane w kl. IV-VI, apostrofa, anafora,</p>	<p>potrafi napisać wypowiedź ponad 280 słów, tworzy krótki film na podstawie własnego scenariusza. Zazwyczaj funkcjonalnie wykorzystuje środki retoryczne, rozumie ich oddziaływanie na odbiorcę. Dokonuje analizy i interpretacji tekstów literackich, cytuje odpowiednie fragmenty, wykorzystuje konteksty oraz nawiązuje do tradycyjnych wątków literackich i kulturowych. Posługuje się wiedzą z zakresu historii i kultury przy interpretacji tekstów literackich, określa wartości estetyczne poznawanych tekstów. Wykazuje się bardzo</p>	<p>poznane w klasach IV-VI. Bardzo dobrze zna cechy rodzajów literackich, rozróżnia je i biegle przypisuje czytany utwór do danego rodzaju. Posługuje się bogatym i różnorodnym słownictwem oraz poprawnym językiem zarówno w mowie, jak i w piśmie. Aktywnie i twórczo uczestniczy w lekcjach. Tworzy wypowiedzi pisemne zgodnie z wyznacznikami gatunkowymi, prawie bezbłędne pod względem: językowym, ortograficznym i interpunkcyjnym, kompozycji, spójności wypowiedzi. Wzorowo pisze opowiadanie twórcze, opis przeżyć</p>
--	---	---	--	--	--

	<p>sytuacji, dzieła sztuki, charakterystykę, recenzję, wywiad, prezentację, życiorys, CV, podanie, list motywacyjny, podejmuje próbę napisania rozprawki, na poziomie dopuszczającym, podejmuje próbę napisania krótkiego scenariusza filmowego i jego audiowizualnej realizacji, zna podstawowe cechy tych form wypowiedzi, tworzy wypowiedź na temat, potrafi napisać wypowiedź min. 200 słów. Zna cechy dyskusji, potrafi zabrać głos w dyskusji. Potrafi wypowiadać się na temat tekstów kultury z wykorzystaniem słownictwa poznanego w klasach IV-VII.</p>	<p>gatunki i pojęcia poznane w klasach IV-VI. Zna i rozpoznaje rodzaje literackie, próbuje przypisać czytany utwór do odpowiedniego rodzaju. Próbuje określić wartości uniwersalne, estetykę tekstów kultury oraz konteksty, wykorzystuje elementy wiedzy o historii i kulturze, zauważa problematykę egzystencjalną, próbuje wypowiedzieć się na jej temat. Wypowiada się krótko, ale wypowiedź jest na ogół uporządkowana. Odnajduje w tekście informacje podane wprost, rozumie dosłowne znaczenie większości wyrazów w podanych tekstach.</p>	<p>wiersz sylabiczny, wolny, biały, rymy gramatyczne, aforyzm, porównanie homeryckie, peryfrazą, epopeja, inwokacja, alegoria, symbol), dramatu (cechy dramatu), nowych gatunków literackich (powieść, tragedia, dramat romantyczny, ballada, pieśń, fraszka, komiks, nowela, opowiadanie, sonet, reportaż, literatura faktu, tren, gatunki dziennikarskie) oraz inne pojęcia z zakresu teorii literatury (paradoks, ironia, fantastyka, karykatura, groteska) także te gatunki i pojęcia poznane w klasach IV-VI. Dobrze zna rodzaje literackie, rozróżnia je i przypisuje czytany utwór do danego rodzaju.</p>	<p>dobrą znajomością lektur obowiązkowych i uzupełniających przewidzianych w programie. Interpretuje teksty kultury, dbając o odpowiedni dobór słownictwa i terminologii. Rozróżnia i określa podstawowe cechy gatunków dziennikarskich. Rozpoznaje i określa cechy oraz funkcje literatury. Rozumie i świadomie wykorzystuje terminy z zakresu epiki (pojęcia dotyczące prozy poznane w klasach IV-VI), liryki (środki poetyckie i terminy poznane w kl. IV-VI, apostrofa, anafora, wiersz sylabiczny, wolny, biały, rymy gramatyczne, aforyzm, porównanie</p>	<p>wewnętrznych, sytuacji, dzieła sztuki, charakterystykę, recenzję, wywiad, prezentację, rozprawkę, życiorys, CV, podanie, list motywacyjny, tworzy wypowiedź na temat, potrafi napisać wypowiedź ponad 300 słów. Tworzy krótki film na podstawie własnego scenariusza, który charakteryzuje się przemyślaną kompozycją i treścią. Funkcjonalnie i świadomie wykorzystuje środki retoryczne. Rozróżnia i określa podstawowe cechy gatunków dziennikarskich. Określa wartości uniwersalne, estetykę tekstów kultury, problematykę egzystencjalną oraz konteksty, dokonuje</p>
--	--	---	--	---	---

	<p>Korzysta z różnych źródeł informacji. Recytuje tekst z pamięci, podejmuje próbę głosowej interpretacji recytowanego i czytanego tekstu. Sporadycznie bierze udział w życiu kulturalnym regionu.</p>	<p>Wyszukuje w tekście potrzebnych informacji i podejmuje próbę ich porządkowania, zadaje raczej trafne pytania do tekstu, wykonuje proste przekształcenia na tekście cudzym. Poprawia popełnione błędy językowe przy pomocy nauczyciela, gromadzi słownictwo na zadany temat. Zna cechy dyskusji, zabiera głos w dyskusji, próbuje uzasadnić swoje zdanie, podejmuje próbę zastosowania elementów retoryki. . Potrafi biegle wypowiadać się na temat tekstów kultury z wykorzystaniem słownictwa poznanego w klasach IV-VII. Samodzielnie posługuje się różnymi źródłami informacji.</p>	<p>Określa wartości uniwersalne, estetykę tekstów kultury, problematykę egzystencjalną oraz konteksty, dokonuje próby ich hierarchizacji wykorzystuje elementy wiedzy o historii i kulturze, wypowiada się na temat problematyki egzystencjalnej w utworze. Zna cechy dyskusji, zabiera głos w dyskusji, uzasadnia swoje zdanie, stosuje elementy retoryki. Czyta ze zrozumieniem teksty kultury, samodzielnie odnajduje w nich potrzebne informacje, dokonuje ich porządkowania, zadaje trafne pytania do tekstu, wykonuje przekształcenia na tekście cudzym. Samodzielnie, biegle</p>	<p>homeryckie, peryfrazą, dramatu (cechy dramatu), nowych gatunków literackich (powieść, tragedia, dramat romantyczny, ballada, pieśń, fraszka, komiks, nowela, opowiadanie, sonet, reportaż, literatura faktu, tren, epeopeja, gatunki dziennikarskie) oraz inne pojęcia z zakresu teorii literatury (paradoks, ironia, fantastyka, karykatura, groteska, inwokacja, alegoria, symbol) także te gatunki i pojęcia poznane w klasach IV-VI. Bardzo dobrze zna cechy rodzajów literackich, rozróżnia je i przypisuje czytany utwór do danego rodzaju. Określa wartości uniwersalne, estetykę tekstów kultury,</p>	<p>ich hierarchizacji, biegle wykorzystuje elementy wiedzy o historii i kulturze, określa problematykę egzystencjalną w utworach i poddaje ją refleksji. Wzorowo wykonuje prace domowe i zadania dodatkowe. Odznacza się samodzielnością i dojrzałością sądów. Biegle posługuje się słownikami i encyklopedią. Samodzielnie sporządza notatki z lekcji, selekcjonuje materiał rzeczowy, czyta teksty na wysokim poziomie rozumienia, wyszukuje potrzebne informacje w zależności od ich funkcji w przekazie, zadaje pogłębione i wnikliwe pytania do tekstu, funkcjonalnie i biegle wykonuje</p>
--	--	---	---	--	--

		<p>Recytuje tekst z pamięci, w tekstach czytanych i recytowanych stosuje poprawną intonację, respektuje znaki przestankowe oraz treść utworu. Bierze udział w życiu kulturalnym regionu.</p>	<p>posługuje się różnymi źródłami informacji. Recytuje tekst z pamięci, w recytowanych i czytanych tekstach stosuje większość elementów głosowej interpretacji. Świadomie bierze udział w życiu kulturalnym regionu.</p>	<p>problematykę egzystencjalną oraz konteksty, dokonuje ich hierarchizacji, wykorzystuje elementy wiedzy o historii i kulturze, problematykę egzystencjalną poddaje refleksji. Biegłe zabiera głos w dyskusji, uzasadnia swoje zdanie, wypowiedzi są logiczne i rzeczowe, stosuje podstawowe zasady retoryki. Bezbłędnie recytuje tekst z pamięci z zastosowaniem głosowej interpretacji. Czyta teksty na głos z zastosowaniem głosowej interpretacji. Z zaangażowaniem bierze udział w życiu kulturalnym regionu.</p>	<p>przekształcenia na tekście cudzym. Współpracuje w zespole, podejmuje działania mające na celu sprawną realizację zadań. Jego wypowiedzi ustne i pisemne są bezbłędne, cechują się dojrzałością myślenia, biegłe zabiera głos w dyskusji świadomie stosuje środki retoryczne. Nie powiela cudzych poglądów, potrafi krytycznie ustosunkować się do językowej, literackiej i kulturalnej rzeczywistości. Bierze udział w konkursach; osiąga w nich sukcesy w szkole i poza szkołą. Podejmuje działalność literacką lub kulturalną w różnych formach szkolnych.</p>
--	--	--	--	--	---

					Prezentuje wysoki poziom merytoryczny oraz artystyczny. Bezbłędnie recytuje tekst z pamięci, wzorcowo stosuje głosową interpretację zgodnie z tematem i stylem w recytacji i głośnym czytaniu. Z pełnym zaangażowaniem bierze udział w życiu kulturalnym regionu.
Gramatyka języka polskiego	Wymienia rodzaje imiesłowów. Wskazuje imiesłowowy równoważnik zdania. Zestawia pary wyrazów podstawowych i pochodnych. Przeprowadza analizę słowotwórczą wyrazu o przejrzystej budowie. Tworzy wyrazy pochodne za pomocą podanych formantów. Wśród zdań	Rozróżnia strony czasownika. Wyróżnia w tekście imiesłowy. Określa funkcję imiesłowów w zdaniu. Posługuje się rodzajami zdań podrzędnych i współrzędnych. Tworzy wypowiedzenia wielokrotnie złożone. Poprawnie stosuje imiesłowowy równoważnik zdania,	Potrafi przekształcać strony czasownika. Podaje przykłady różnych typów imiesłowów, poprawnie je stosuje w wypowiedziach. Podaje przykłady zdań wielokrotnie złożonych, rozróżnia ich rodzaje. Posługuje się mową zależną i niezależną. Od podanego wyrazu tworzy kilka wyrazów	Rozpoznaje imiesłowy, zna zasady ich tworzenia i odmiany, określa ich formy gramatyczne i funkcję w zdaniu; potrafi uzasadnić użycie danego typu imiesłowu. Bezbłędnie stosuje imiesłowowy równoważnik zdania, określa jego funkcje, przekształca go na zdanie złożone i odwrotnie. Stosuje w zdaniu	Biegle rozpoznaje imiesłowy, zna zasady ich tworzenia i odmiany, określa ich formy gramatyczne i funkcję w zdaniu; potrafi uzasadnić użycie danego typu imiesłowu. Bezbłędnie stosuje imiesłowowy równoważnik zdania, określa jego funkcje, przekształca go na zdanie złożone i odwrotnie. Stosuje biegle w

<p>złożonych rozróżnia rodzaje zdań podrzędnych i współrzędnych. Rozróżnia wypowiedzenia wielokrotnie złożone. Wskazuje imiesłowowy równoważnik zdania. Rozróżnia mowę zależną i niezależną. Wskazuje wyrazy złożone. Zna i stosuje reguły akcentowania wyrazów. Zna pojęcie perswazji i manipulacji, formy grzecznościowe w języku, odmiany polszczyzny, styl, błąd językowy, języki środowiskowe i zawodowe, kolokwializm, dialekt, gwara, treść i zakres wyrazu, rodzaje wyrazów ze względu na znaczenie. Rozpoznaje nazwy</p>	<p>rozumie jego funkcje i przekształca go na zdanie złożone i odwrotnie. Rozróżnia mowę zależną i niezależną. Posługuje się podstawowymi terminami z zakresu słowotwórstwa. Przeprowadza analizę słowotwórczą wyrazu. Tworzy wyrazy pochodne za pomocą podanych formantów. Rozpoznaje upodobnienia i uproszczenia fonetyczne. Rozróżnia skróty i skrótowce. Zna zasady tworzenia wyrazów złożonych, rozróżnia ich typy. Zna i stosuje reguły akcentowania wyrazów, zna wyjątki. Zna pojęcie perswazji i manipulacji, formy grzecznościowe w</p>	<p>pochodnych, będących różnymi częściami mowy. Rozpoznaje wyraz pochodny, który może być podstawowym dla innego wyrazu. Wyjaśnia pisownię podanego wyrazu, odwołując się do wiadomości ze słowotwórstwa. Rozpoznaje rodzaje i kierunek upodobnień; rozróżnia uproszczenia fonetyczne. Zna i dobrze stosuje reguły akcentowania wyrazów, zna wyjątki i stosuje je. Zna pojęcie perswazji i manipulacji, formy grzecznościowe w języku, odmiany polszczyzny, styl, błąd językowy i stylistyczny, norma językowa, języki środowiskowe i zawodowe,</p>	<p>imiesłów w różnych funkcjach składniowych. Przeprowadza klasyfikację zdań wielokrotnie złożonych, rysuje ich wykresy. Posługuje się mową zależną i niezależną, swobodnie dokonuje ich przekształceń. Rozpoznaje wyrazy podstawowe i pochodne, omawia ich budowę. Wskazuje temat słowotwórczy i formant, określa rodzaj formantu, wskazuje jego funkcje. Tworzy wyrazy za pomocą różnych formantów. Tworzy rodzinę wyrazów, wskazuje wymiany głosek, rdzeń. Rozumie i wskazuje rozbieżności między mową i pismem.</p>	<p>zdaniu imiesłów w różnych funkcjach składniowych. Przeprowadza wzorcowo klasyfikację zdań wielokrotnie złożonych, rysuje ich wykresy. Posługuje się mową zależną i niezależną, swobodnie dokonuje ich przekształceń. Biegłe rozpoznaje wyrazy podstawowe i pochodne, omawia ich budowę. Wskazuje temat słowotwórczy i formant, określa rodzaj formantu, wskazuje jego funkcje. Tworzy wyrazy za pomocą różnych formantów. Tworzy rodzinę wyrazów, wskazuje wymiany głosek, rdzeń. Rozumie i wskazuje rozbieżności między</p>
---	---	---	---	---

	<p>osobowe i miejscowe. Wymienia chociaż jeden sposób wzbogacania słownictwa. Posługuje się terminami z zakresu fonetyki z klas IV-VI, Posługuje się częściami mowy i zdania, rodzajami wypowiedzeń poznanymi w klasach IV-VI.</p>	<p>języku, odmiany polszczyzny, styl, norma językowa, błąd językowy, języki środowiskowe i zawodowe, kolokwializm, dialekt, gwara, treść i zakres wyrazu, rodzaje wyrazów ze względu na znaczenie i potrafi je rozróżnić w języku. Rozpoznaje nazwy osobowe i miejscowe, rodzaje nazw miejscowych. Wymienia dwa sposoby wzbogacania słownictwa. Posługuje się terminami z zakresu fonetyki z klas IV-VI, Posługuje się częściami mowy i zdania, rodzajami wypowiedzeń poznanymi w klasach IV-VI.</p>	<p>kolokwializm, dialekt, gwara, treść i zakres wyrazu, rodzaje wyrazów ze względu na znaczenie i ich funkcje, potrafi się nimi posługiwać. Rozpoznaje nazwy osobowe i miejscowe, rodzaje nazw miejscowych, zazwyczaj poprawnie używa form gramatycznych imion, nazwisk, nazw miejscowych i nazw mieszkańców. Wymienia sposoby wzbogacania słownictwa. Posługuje się terminami z zakresu fonetyki z klas IV-VI, Posługuje się częściami mowy i zdania, rodzajami wypowiedzeń poznanymi w klasach IV-VI.</p>	<p>Określa funkcje skrótów i skrótowców. Zna i biegle stosuje reguły akcentowania wyrazów, zna wyjątki i biegle stosuje je. Zna pojęcie perswazji i manipulacji, formy grzecznościowe w języku, odmiany polszczyzny, styl, błąd językowy i stylistyczny, norma językowa, języki środowiskowe i zawodowe, kolokwializm, dialekt, gwara, treść i zakres wyrazu, rodzaje wyrazów ze względu na znaczenie i ich funkcje, potrafi świadomie się nimi posługiwać. Rozpoznaje nazwy osobowe i miejscowe, rodzaje nazw miejscowych, poprawnie używa form gramatycznych imion, nazwisk, nazw</p>	<p>mową i pismem. Określa funkcje skrótów i skrótowców. Bardzo dobrze zna i biegle stosuje reguły akcentowania wyrazów, zna wyjątki i biegle stosuje je. Bardzo dobrze zna pojęcie perswazji i manipulacji, formy grzecznościowe w języku, odmiany polszczyzny, styl, błąd językowy i stylistyczny, norma językowa, języki środowiskowe i zawodowe, kolokwializm, dialekt, gwara, treść i zakres wyrazu, rodzaje wyrazów ze względu na znaczenie i ich funkcje, potrafi biegle i świadomie się nimi posługiwać. Rozpoznaje nazwy osobowe i miejscowe, rodzaje nazw miejscowych, biegle</p>
--	--	--	---	---	--

				<p>miejscowych i nazw mieszkańców.</p> <p>Wymienia sposoby wzbogacania słownictwa i stosuje je w praktyce.</p> <p>Posługuje biegle się terminami z zakresu fonetyki z klas IV-VI, Posługuje się biegle częściami mowy i zdania, rodzajami wypowiedzeń poznanymi w klasach IV-VI.</p>	<p>używa form gramatycznych imion, nazwisk, nazw miejscowych i nazw mieszkańców. Zna sposoby wzbogacania słownictwa i z dużą częstotliwością stosuje je w praktyce. Posługuje biegle się terminami z zakresu fonetyki z klas IV-VI, Posługuje się biegle częściami mowy i zdania, rodzajami wypowiedzeń poznanymi w klasach IV-VI.</p>
Ortografia i interpunkcja	<p>Zna podstawowe zasady pisowni trudnych wyrazów oraz zasady interpunkcyjne poznane w klasach IV-VI. Zna zasady pisowni wyrazów z „ą” i „ę”, zakończeń łatwiejszych rzeczowników -i, -ii, -ji.</p> <p>Zna zasady zapisu</p>	<p>Zna podstawowe zasady pisowni trudnych wyrazów oraz zasady interpunkcyjne poznane w klasach IV-VI. Wykorzystuje wiedzę o wymianie głosek w wyrazach pokrewnych oraz tematów fleksyjnych wyrazów odmiennych. Zna</p>	<p>Poprawnie stosuje wszystkie znaki interpunkcyjne w wypowiedziach.</p> <p>Poprawnie zapisuje samogłoski ustne, nosowe, spółgłoski twarde i miękkie, głoski dźwięczne i bezdźwięczne.</p> <p>Bezbłędnie stosuje zasady pisowni wyrazów</p>	<p>Biegle i prawie bezbłędnie stosuje wszystkie znaki interpunkcyjne w wypowiedziach.</p> <p>Biegle zapisuje samogłoski ustne, nosowe, spółgłoski twarde i miękkie, głoski dźwięczne i bezdźwięczne.</p> <p>Bezbłędnie stosuje zasady pisowni</p>	<p>Biegle i prawie bezbłędnie stosuje wszystkie znaki interpunkcyjne w wypowiedziach.</p> <p>Biegle zapisuje samogłoski ustne, nosowe, spółgłoski twarde i miękkie, głoski dźwięczne i bezdźwięczne.</p> <p>Bezbłędnie stosuje zasady pisowni</p>

	<p>imiesłów, próbuje je stosować w praktyce. Zna zasady stosowania przecinka w zdaniu złożonym, stosuje cudzośćw przy przytaczaniu cudzych wypowiedzi. Poprawnie zapisuje łatwe przedrostki i przyrostki. Stosuje poprawnie znaki interpunkcyjne po prostych skrótach i skrótowcach.</p>	<p>zasady pisowni wyrazów z „ą” i „ę”, zakończeń rzeczowników –i, -ii, -ji. Poprawnie zapisuje imiesłowy. Stosuje odpowiednie znaki interpunkcyjne podczas przytaczania cudzych wypowiedzi. Poprawnie stosuje przecinek w zdaniu złożonym. Poprawnie zapisuje przedrostki i przyrostki. Zna zasady i stosuje poprawnie znaki interpunkcyjne po prostych skrótach i skrótowcach.</p>	<p>nieodmiennych oraz pisowni partykuły „nie” z różnymi częściami mowy. Zna i stosuje podstawowe zasady ortograficzne pisowni wyrazów oraz zasady interpunkcyjne poznane w klasach IV-VI. Wykorzystuje wiedzę o wymianie głosek w wyrazach pokrewnych oraz tematów fleksyjnych wyrazów odmiennych. Zna i stosuje zasady pisowni wyrazów z „ą” i „ę”, zakończeń rzeczowników –i, -ii, -ji, Poprawnie zapisuje imiesłowy. Stosuje dobrze odpowiednie znaki interpunkcyjne podczas przytaczania cudzych wypowiedzi, podaje ich funkcję. Poprawnie stosuje przecinek w zdaniu</p>	<p>wyrazów nieodmiennych oraz pisowni partykuły „nie” z różnymi częściami mowy. Zna i biegle stosuje zasady ortograficzne pisowni wyrazów oraz zasady interpunkcyjne poznane w klasach IV-VI. Zna i prawie bezbłędnie stosuje zasady pisowni wyrazów z „ą” i „ę”, zakończeń rzeczowników –i, -ii, -ji, Poprawnie zapisuje imiesłowy. Stosuje biegle i prawie bezbłędnie odpowiednie znaki interpunkcyjne podczas przytaczania cudzych wypowiedzi, podaje ich funkcję. Biegle stosuje przecinek w zdaniu złożonym. Biegle i prawie bezbłędnie zapisuje przedrostki i</p>	<p>wyrazów nieodmiennych oraz pisowni partykuły „nie” z różnymi częściami mowy. Zna bezbłędnie i biegle stosuje zasady ortograficzne pisowni wyrazów oraz zasady interpunkcyjne poznane w klasach IV-VI. Bezbłędnie zna i prawie bezbłędnie stosuje zasady pisowni wyrazów z „ą” i „ę”, zakończeń rzeczowników –i, -ii, -ji, Poprawnie zapisuje imiesłowy. Stosuje biegle i prawie bezbłędnie odpowiednie znaki interpunkcyjne podczas przytaczania cudzych wypowiedzi, podaje ich funkcję. Biegle stosuje przecinek w zdaniu złożonym. Biegle i prawie bezbłędnie</p>
--	--	---	---	---	--

			<p>złożonym. Poprawnie zapisuje przedrostki i przyrostki. Dobrze zna zasady i stosuje poprawnie znaki interpunkcyjne po skrótach i skrótowcach.</p>	<p>przyrostki. Bez błędnie zna zasady i stosuje poprawnie znaki interpunkcyjne po skrótach i skrótowcach.</p>	<p>zapisuje przedrostki i przyrostki. Bez błędnie zna zasady i stosuje prawie bez błędnie znaki interpunkcyjne po skrótach i skrótowcach.</p>
--	--	--	---	---	---

Lektury czytane w całości:

- Aleksander Kamiński, *Kamienie na szaniec*,
- Barbara Kosmowska, *Pozłacana rybka*.

Ponadto teksty literackie (także obowiązkowe), inne teksty kultury zawarte w podręczniku *NOWE Słowa na start! Podręcznik do języka polskiego dla klasy VIII szkoły podstawowej*, Joanna Kościerzyńska, Małgorzata Chmiel, Maciej Szulc, Agnieszka Gorzałczyńska-Mróż, Nowa Era (rozdziały 5-7)

Urszula Adrian